

E6 Svenningelv - Lien

Kartlegging av fremmede, skadelige arter

Innhold

PROSJEKTINFORMASJON	0
INNLEDNING	1
METODE.....	1
RESULTATER	1
Registrerte fremmedarter 2020	2
Om sibirbjørnekjeks.....	2
Tidligere registreringer.....	3
OPPFØLGING	4
BILDER	5

PROSJEKTINFORMASJON

Prosjektnummer: B11014/B1721

Prosjektleder: Børge Steinmo Johnsen

Fagansvarlig naturmangfold: Trond Aalstad

INNLEDNING

I forbindelse med arbeidet med konkurransegrunnleg for E6 Svenningelv – Lien er det her laget en oversikt over fremmede, skadelige arter i kontraktsområdet. Det er i hovedsak registreringer området Trofors sentrum og dagens vegsystem der. Sjøl om framtidig E6-trase går utenom dagens vegnett er det likevel viktig å være oppmerksom på forekomstene i tettstedet da det blir anleggsaktivitet i store deler av området. Blant annet oppgradering av Vestersivegen og bygging av gang/ sykkelbru ved Troforsen.

Disse registreringene skal ligge til grunn for totalentreprisen hvor entreprenøren selv må gjøre en miljørisikovurdering som viser hvilke tiltak som skal gjennomføres for å hindre spredning av fremmede, skadelige arter.

METODE

Det er kartlagt langs planlagt trase og arealer som forventes å kunne bli berørt av tiltak knyttet til ny E6 Svenningelv – Lien og oppgradering av Vestersivegen. Registreringene er gjort av Trond Aalstad 3. - 4. august 2020. Det er videre lagt til grunn tidligere registreringer og funn i artskart (artsdatabanken.no)

Areal i utmark er ikke nøye befart med tanke på fremmede, skadelige arter da disse i all hovedsak er knyttet til bebygde områder, landbruksarealer og langs veg.

RESULTATER

Innenfor det regulerte arealet for prosjektet er det området Trofors sentrum og Vestersivegen fra Coop og et lite stykke sørover som har fremmedartproblematikk. Det er lupin som er relativt mye av i disse områdene, samt en forekomst av kjempespringfrø. Sistnevnte forekomst ligger slik at den neppe blir berørt av tiltaket. Det er også mye lupin langs Troforsveien mellom Coop og til og med brua over Troforsen.

Det er i denne rapporten skilt mellom funn ved befarings sommer 2020 og funn fra tidligere registreringer, herunder funn i artskart (artsdatabanken).

Forekomster av lupin er såpass omfattende og spredt at en må regne alt vegkantareal fra brua og opp til og COOPen som infisert av fremmedart. Øst for brua er det lupin på om lag en fjerdedel av vegkantarealet.

Alt areal nærmest brua (på begge sider) må antas infisert av lupin ved frø. Dette på grunn av tidligere registreringer. Massene må håndteres deretter.

Registrerte fremmedarter 2020

Kart som viser registrerte forekomst av fremmede, skadelige arter i Trøfors sentrum, ved befaring august 2020. Bakgrunnskart norgeskart.no.

Her er alle markeringer med blå farge LUPIN (her hagelupin – *Lupinus polyphyllus*), svært høy risiko i artsdatabanken sin vurdering av skadepotensiale. En av de markerte lokalitetene er fra tidligere registrering som ikke ble gjenfunnet i 2020. Det er likevel svært sannsynlig at det her fortsatt er frøbank av lupin i jordmassene.

Grønn er BUSKFURU (her alpefuru – *pinus mugo*), svært høy risiko i artsdatabanken sin vurdering av skadepotensiale.

Rød er KJEMPESPRINGFRØ, (*Impatiens glandulifera*), svært høy risiko i artsdatabanken sin vurdering av skadepotensiale.

Rosa er RYNKEROSE (*Rosa rugosa*), svært høy risiko i artsdatabanken sin vurdering av skadepotensiale.

Om sibirbjørnekjeks

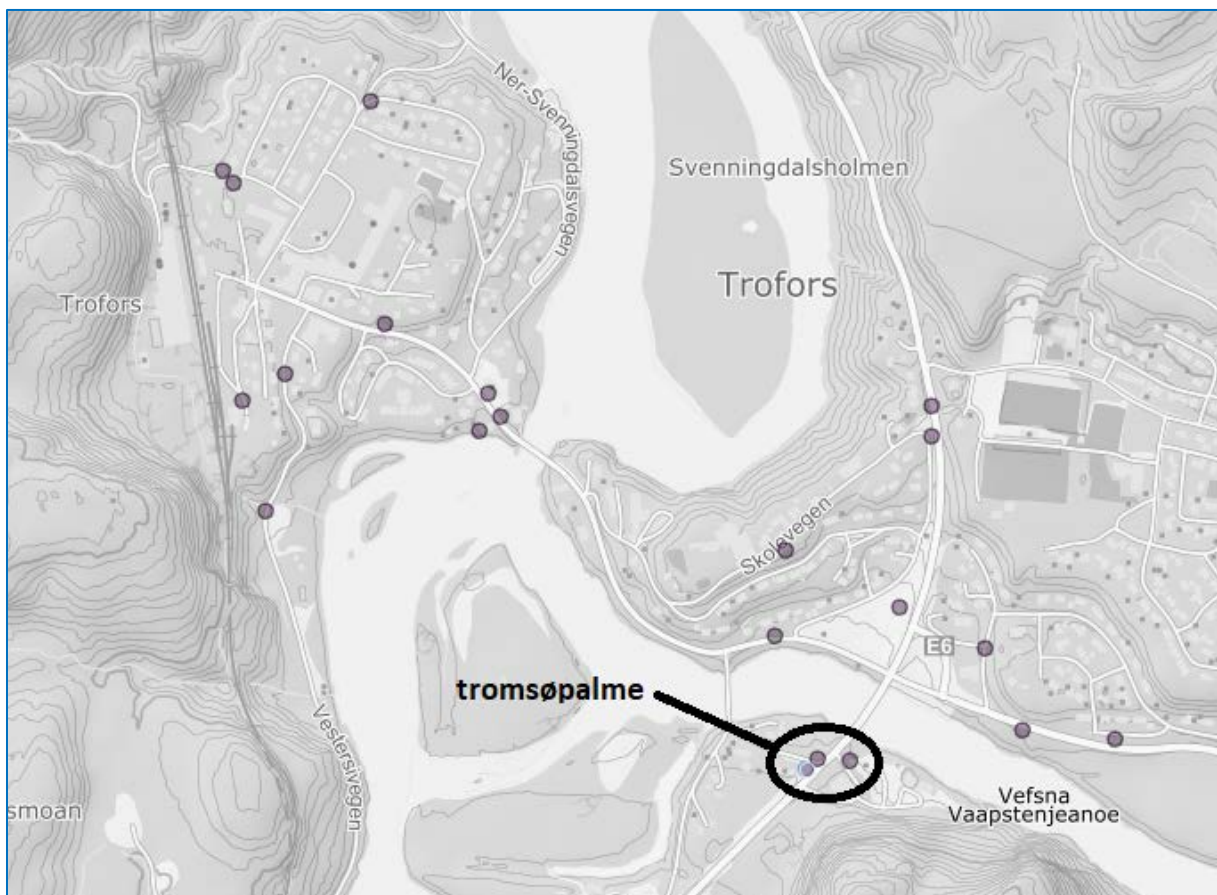
I tillegg er det mye sibirbjørnekjeks (*Heracleum sphondylium* subsp. *sibiricum*) på beitet og på begge sider av vegen ved innkjøringa til Trøfors (rett etter en har kjørt under brua). Det er også sibirbjørnekjeks langs Nersvenningdalsvegen i stigninga opp mot Høgtun. Sibirbjørnekjeks er ikke regnet som en fremmedart (Fremmedartslisat 2018, artsdatabanken), men kan være aggressiv og vanskelig å bli kvitt. En bør derfor ikke spre masser fra areal hvor denne arten finnes.

Tidligere registreringer

Det ble i 2014 gjort registrering av fremmedart i Trofors-området (Notat: Kolbjørn Eriksen, 11.07.14). Denne bygget på registreringer gjort av Bioforsk i 2011. Disse er kontrollert mot artsdatabanken sitt artskart og registreringer 2020. Det er da bare lokaliteten som ikke ble gjenfunnet i 2020 som er supplerende. Denne er markert som «forekomst tidl reg, men ikke gjenfunnet 2020» på kartet på foregående side.

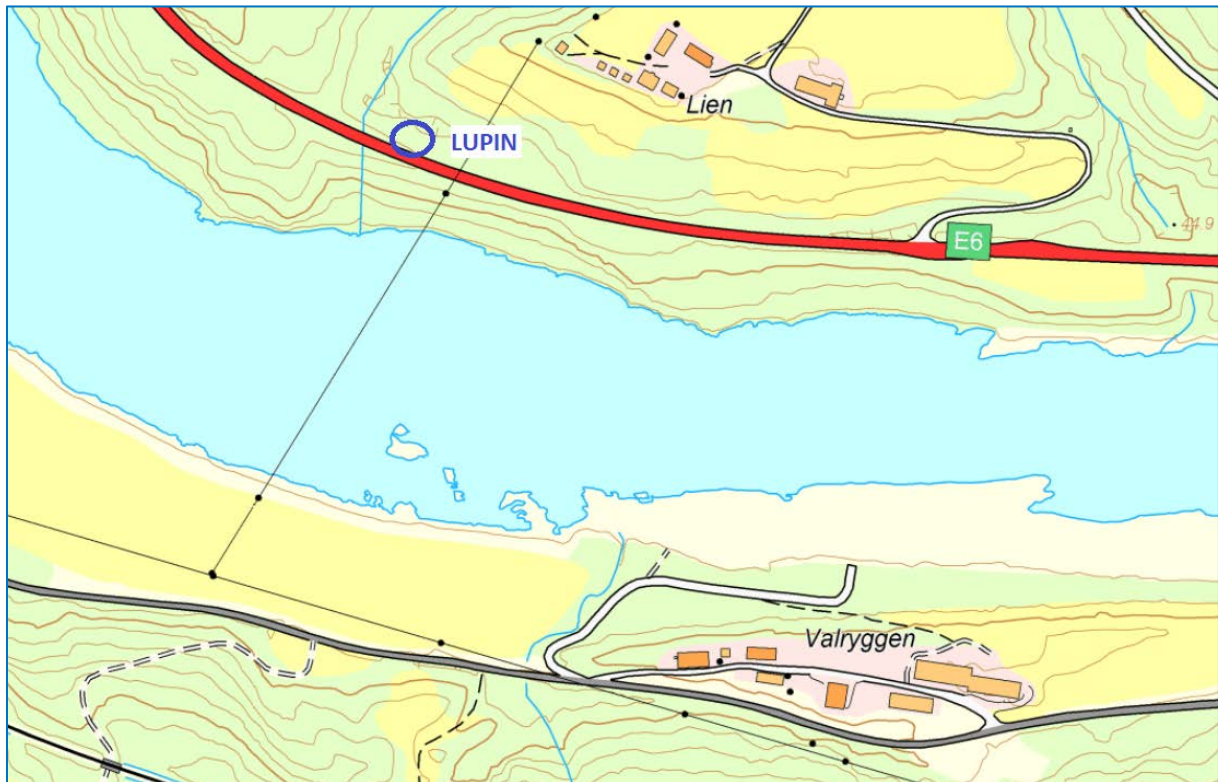
Videre ble det også gjort registreringer av SWECO i forbindelse med prosjektering av ny gang/sykkelbru. Denne viser lupin helt nære brua, på begge sider.

De fleste registreringene er lagt inn i artsdatabanken og vises i artskart, men dette gjelder ikke alle registreringer. Nedenfor vises utsnitt av artskart for fremmedarter med svært høy risiko. Det er i all hovedsak lupin som er registrert.

Utsnitt fra artskart (artdatabanken.no). Alle registreringer uten markert tromsøpalme er lupin.

Miljøfaglig Utredning har i forbindelse med sin kartlegging av viktige naturverdier som grunnlag for konsekvensutredning for ny E6 Svenningelv – Lien registrert en forekomst av lupin ved Lien. Det ble ikke registrert andre forekomster. Miljøfaglig Utredning sitt arbeidsområde var i hovedsak utenfor tettbygd strøk da de hadde fokus på naturtyper og rødlistede arter.

Registrert forekomst av lupin i kontraktområdet utenom Trofors sentrum. *Bakgrunnskart norgeskart.no*.

OPPFØLGING

Valgt entrepenør må ta utgangspunkt i dette dokumentet og gjøre en selvstendig risikovurdering av fremmede arter i området de skal inn i. Entrepenerøren bør selv også ta en sjekk på arealer hvor masser skal graves i eller flyttes på. Selv om det gjort en jobb med registrering, kan fremmedarten dukke opp på nye områder. Særlig arealer nær der det er gjort registreringer vil være utsatt for frøspredning eller annen type spredning.

Som hovedregel vil det være viktig å unngå at infiserte masser blir flyttet. Dersom det må graves eller flyttes på slike masser må det gjøres en risikovurdering og tiltak settes i verk for å hindre spredning. Ved gjennomføring av E6-prosjekt sør for Svenningelv – Lien ble det valgt ut et areal på Strendene hvor infiserte masser kunne deponeres og behandles.

Statens vegvesen har gitt ut en rapport (november 2016) som er svært nyttig i vurderinger av hvordan en skal håndtere fremmede, skadelige arter: *Fremmede, skadelige arter – oppfølging av regelverk. Statens vegvesen rapporter nr. 387*.

BILDER

Lupin ved Vestersivegen

Lupun langs Troforsvegen vest for elva

Lupin i kryss Ner-Svenningdalsvegen

Lupin og skogskjegg ved start Ner-Svenningdalsvegen

Lupin ved Brannstasjonen

Lupin ved brua, vest for brua, vegens sørside

Kjempe-springfrø ved boliger langs Troforsvegens sørside, vest for brua.

Lupin og rynkerose ved oppkjørsel hus ved brua, østsida av vegen

Sibirbjørnekjeks langs Troforsvegen nær vegundergangen.

Sibirbjørnekjeks langs Ner-Svenningdalsvegen i stigninga opp mot Høgtun.

Statens vegvesen
Pb. 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Tlf: (+47)22073000
firmapost@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen